

Боротьба з “відмиванням” грошей у банківському секторі економіки

Подужайло О.В.

Однією з найактуальніших світових фінансових проблем останнього часу є зростання кількості випадків участі банків у процесі “відмивання” брудних грошей. Щоб запобігти легалізації злочинно добутих коштів, вдаються до різних методів і засобів. Так, на зустрічі керівників країн “Великої сімки” в Парижі у 1989 р. було створено Групу з розробки фінансових заходів боротьби з “відмиванням” брудних грошей (FATF).

“Відмивання” грошових коштів, отриманих злочинним шляхом, - складний процес, який постійно вдосконалюється. Найпоширенішою є так звана трифазна модель легалізації брудних грошей. Для неї характерні три стадії: розміщення (попереднє “відмивання” брудних коштів); розшарування (відокремлення злочинних доходів від джерела їх походження); інтеграція (гроші набувають нового легального джерела походження й інвестуються в легальну економіку). Звернімося до світового досвіду протидії “відмиванню” брудних коштів.

Німецькі кредитні установи згідно з чинним законодавством повинні надавати федеральній владі необхідну інформацію тільки за явних ознак легалізації брудних грошей, ідентифікувати своїх клієнтів під час здійснення угод та протягом певного часу зберігати зазначені відомості. У Швейцарії чинний з 1 квітня 1998 р. закон про боротьбу з “відмиванням” капіталів зобов'язує банкірів, адвокатів та інших учасників операцій із готівкою й майном інформувати владу про сумнівні фінансові перекази, розмір яких законодавчо не обумовлений.

Що ж до України, то, згідно з дванадцятим щорічним звітом FATF, нашу державу внесено до так званого чорного списку країн, які не сприяють міжнародним зусиллям у боротьбі з “відмиванням” брудних грошей. Тому Україна почала робити реальні кроки для протидії легалізації злочинних прибутків. На сьогодні вже зроблено чимало, а саме: внесено суттєві зміни та доповнення до Законів України “Про банки і банківську діяльність”, “Про запобігання та протидію легалізації (“відмиванню”) доходів, отриманих злочинним шляхом” та інші організаційні заходи.